

§ 20

Djøf Dokumentation

Hvem bruger dine data?
Flertallet af danskerne
ved det ikke

Djøfs analysepublikation er opkaldt efter Folketingets §20-spørgsmål. Her stiller folketingsmedlemmerne drillende og dybsindige spørgsmål til ministrene. I Djøfs §20-publication ser vi bort fra drillerierne og stiller kun spørgsmål, der flytter samfundet fremad. Målet er at kvalificere den politiske debat gennem dybdegående og dagsordenssættende analyser. Du kan derfor dykke ned i samfundstendenser, når vi den 20. i hver måned udgiver §20 – Djøf Dokumentation.

Introduktion

Data er blevet et grundstof i vores samfund. Nye databaserede forretningsmodeller skaber værdi og nye arbejdspladser i den private sektor, og som en af de mest digitaliserede offentlige sektorer i verden kan vi i Danmark gøre tingene hurtigere og mere effektivt.

Men med de nye muligheder følger også et ekstra behov for, at vores data bliver behandlet sikkert og ordentligt. Og at der er åbenhed og gennemsigtighed omkring, hvilke informationer både myndigheder og private virksomheder indsamler og lagrer om os. Det er afgørende, at vi som borgere har tillid til de offentlige og private aktører, der ligger inde med vores data.

Og har vi så det? I denne undersøgelse, foretaget blandt et repræsentativt udsnit af befolkningen, har Djøf undersøgt danskernes forhold til indsamling, opbevaring, anvendelse og deling af vores data. Har danskerne for eksempel overblik over, hvordan offentlige og private virksomheder bruger deres personlige data, samt hvem der har adgang til hvilken data? Og synes danskerne, at der er tilstrækkelig kontrol med det offentlige og privates brug af personlige data?

Resultaterne viser et interessant indblik i et samfund, hvor mistilliden til håndteringen af data kun overgås af vores manglende overblik over, hvem der ligger inde med informationer om os.

Analysen viser:

- > 41% af befolkningen har slet ikke eller kun i mindre grad overblik over, hvilke af deres personlige data de offentlige myndigheder har. 66% af danskerne mangler overblikket, når det gælder private virksomheder.
- > Mere end halvdelen af befolkningen (56%) har i mindre grad eller slet ikke viden om, hvordan deres personlige data bliver brugt af offentlige myndigheder. Syv ud af 10 har i mindre grad eller slet ingen viden om, hvordan deres personlige data bliver anvendt af private virksomheder.
- > 20% har ikke tillid til, at de offentlige myndigheder behandler personlige oplysninger fortroligt, mens 19% ikke har tillid til, at de trygt kan dele deres oplysninger med offentlige myndigheder. 26 % har ikke tillid til, at de offentlige myndigheder kun indsamler de nødvendige oplysninger.
- > Tallene er endnu højere, når det gælder (mis)tillid til private virksomheder. 36% har ikke tillid til, at virksomheder behandler personlige oplysninger fortroligt. 41% har ikke tillid til, at de trygt kan dele deres oplysninger med virksomheder. Og 46% har ikke tillid til, at virksomhederne kun indsamler de nødvendige oplysninger.

> Befolkningen er delt i spørgsmålet om behovet for øget kontrol med det offentliges brug af personlige data. 32% mener ikke, at der er tilstrækkelig kontrol med det offentliges brug af personlige data. Endnu flere – 51% – mener ikke, at der er tilstrækkelig kontrol med private virksomheders brug af personlige data.

Indhold

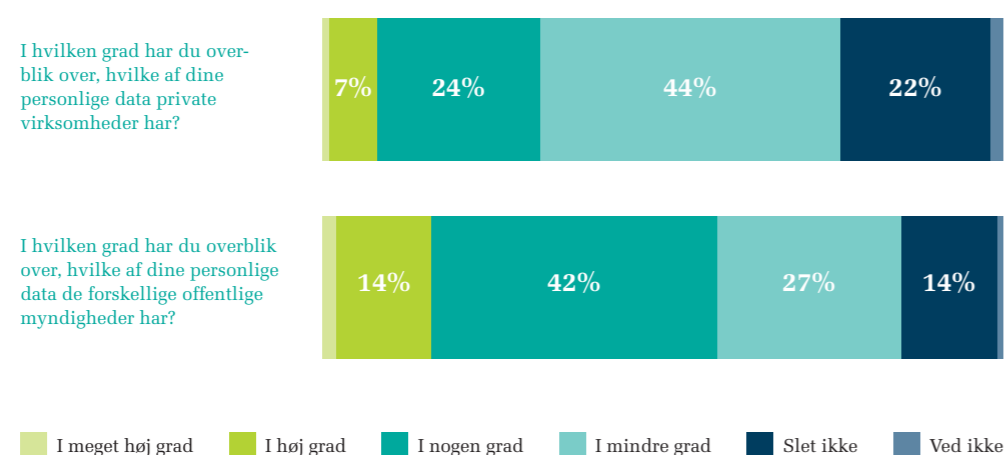
Indblik i det offentlige og det privates opbevaring og brug af personlige data	6
Den danske befolkning har ikke viden om, hvilke data der opbevares om dem	6
Den danske befolkning kender ikke formålet med dataindsamling	6
Den danske befolkning ved ikke, hvad deres personlige data bruges til	7
Vi ved ikke, hvordan det offentlige deler vores personlige data på tværs af myndigheder	8
Mangler muligheder for at få overblik	8
Tillid til det offentlige og det privates håndtering af personlige data	9
Skal der være mere kontrol?	12
Ganske få har bedt om at få deres data udleveret	12
Metode	13

Indblik i det offentlige og det privates opbevaring og brug af personlige data

Den danske befolkning har ikke viden om, hvilke data der opbevares om dem

En stor del af befolkningen har ikke overblik over, hvilke af deres personlige data offentlige myndigheder og private virksomheder ligger inde med. Som det fremgår af figur 1, så har 41% af befolkningen i mindre grad (27%) eller slet ikke (14%) overblik over, hvilke af deres personlige data de forskellige offentlige myndigheder har. Andelen er endnu højere for befolkningens overblik over de private virksomheders data om borgerne. 66% har i mindre grad (44%) eller slet ikke (22%) overblik over, hvilke af deres personlige data de private virksomheder har. Kun 8 % af befolkningen svarer, at de i meget høj grad (1%) eller høj grad (7%) har overblik over, hvilke data de private virksomheder har.

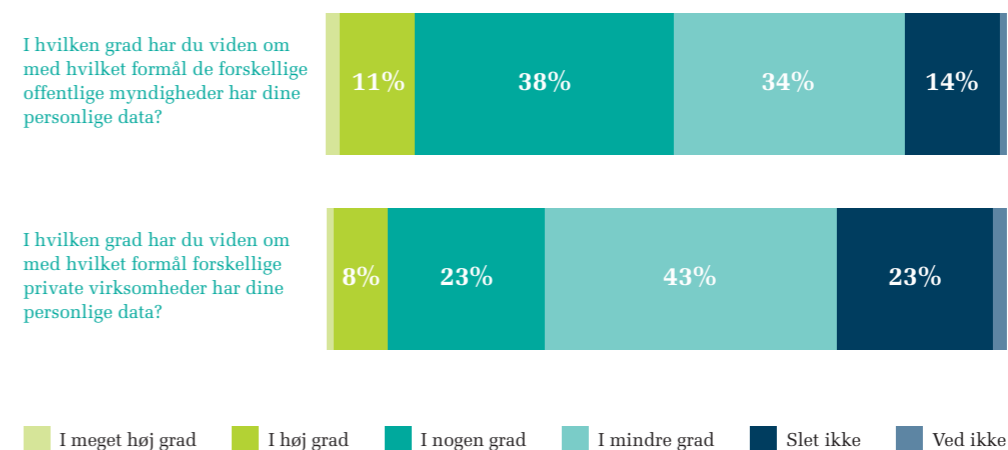
Figur 1: Viden om hvilke data der opbevares

Den danske befolkning kender ikke formålet med dataindsamling

Omkring halvdelen (48%) af befolkningen har i mindre grad (34%) eller slet ikke (14%) viden om, med hvilket formål de forskellige offentlige myndigheder har deres personlige data. Andelen er højere, når det drejer sig om de private virksomheder. Her er det 66%, der i mindre grad (43%) eller slet ikke (23%) har viden om, med hvilket formål de forskellige private virksomheder har deres personlige data. Se figur 2.

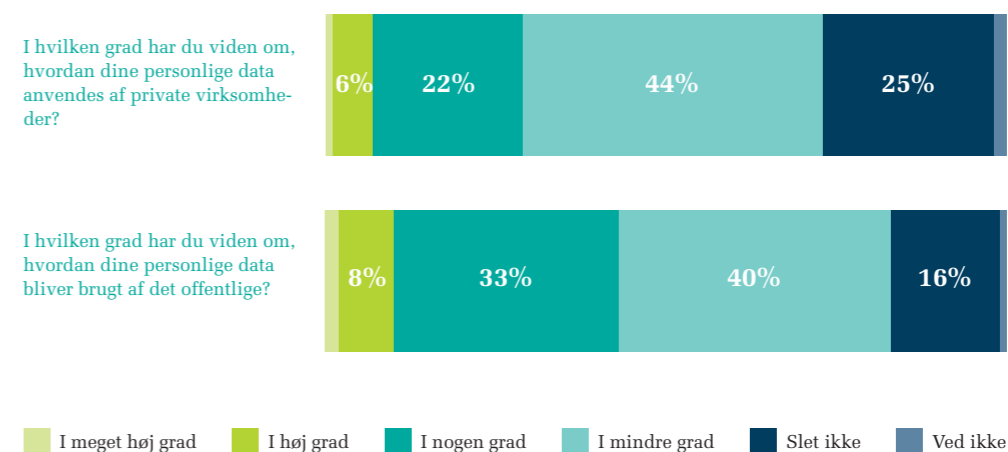
Figur 2: Viden om formålet med dataindsamling

Den danske befolkning ved ikke, hvad deres personlige data bruges til

Mere end halvdelen af befolkningen (56%) har i mindre grad (40%) eller slet ikke (16%) viden om, hvordan deres personlige data bliver brugt af det offentlige. Tallene er også her højere for private virksomheder, hvor det er 69%, der i mindre grad (44%) eller slet ikke (25%) har viden om, hvordan deres personlige data bliver anvendt af private virksomheder (se figur 3).

Figur 3: Viden om hvordan personlige data anvendes

Vi ved ikke, hvordan det offentlige deler vores personlige data på tværs af myndigheder

68% af befolkningen har i mindre grad (40%) eller slet ikke (28%) viden om, hvordan deres data deles på tværs af offentlige myndigheder (se tabel 1).

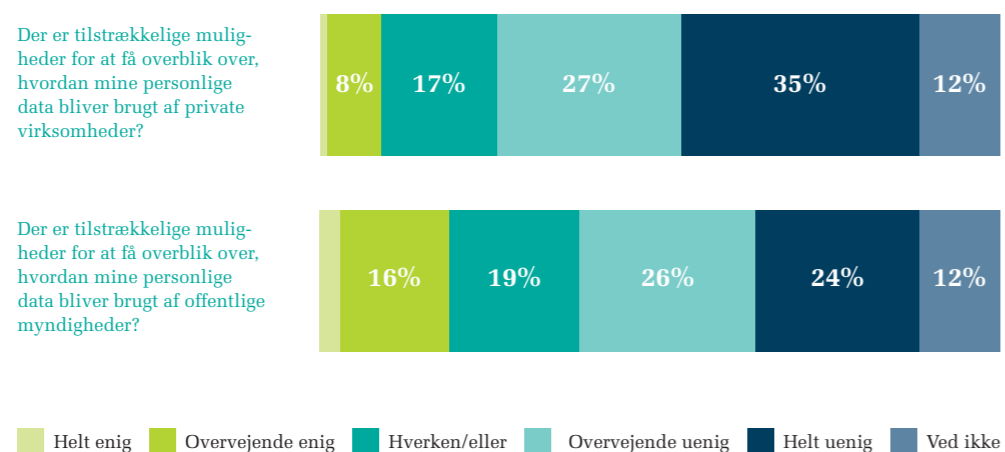
Tabel 1: I hvilken grad har du overblik over, hvordan dine data deles på tværs af offentlige myndigheder?

	Antal	Procent
I meget høj grad	24	1
I høj grad	134	7
I nogen grad	469	23
I mindre grad	802	40
Slet ikke	556	28
Ved ikke	31	2
Total	2016	100

Mangler muligheder for at få overblik

Halvdelen af befolkningen er uenige i, at der er tilstrækkelige muligheder for at få overblik over, hvordan deres personlige data bruges af offentlige myndigheder (overvejende uenig 26% og helt uenig 24%). Tilsvarende er 62% af befolkningen uenige i, at der er tilstrækkelige muligheder for at få overblik over, hvordan data bruges af private virksomheder (27% er overvejende uenig og 25% er helt uenig). Færre end hver tiende dansker (9%) mener, at der er tilstrækkelige muligheder for at få overblik over, hvordan private virksomheder anvender personlige data. Se figur 4.

Figur 4: Mulighed for at få overblik over personlige data

Tillid til det offentlige og det privates håndtering af personlige data

En relativt stor andel af befolkningen har ikke tillid til de offentlige myndigheders håndtering af personlige data. Der er dog endnu mindre tillid til, hvordan private virksomheder håndterer personlige data. Se figur 5 og 6.

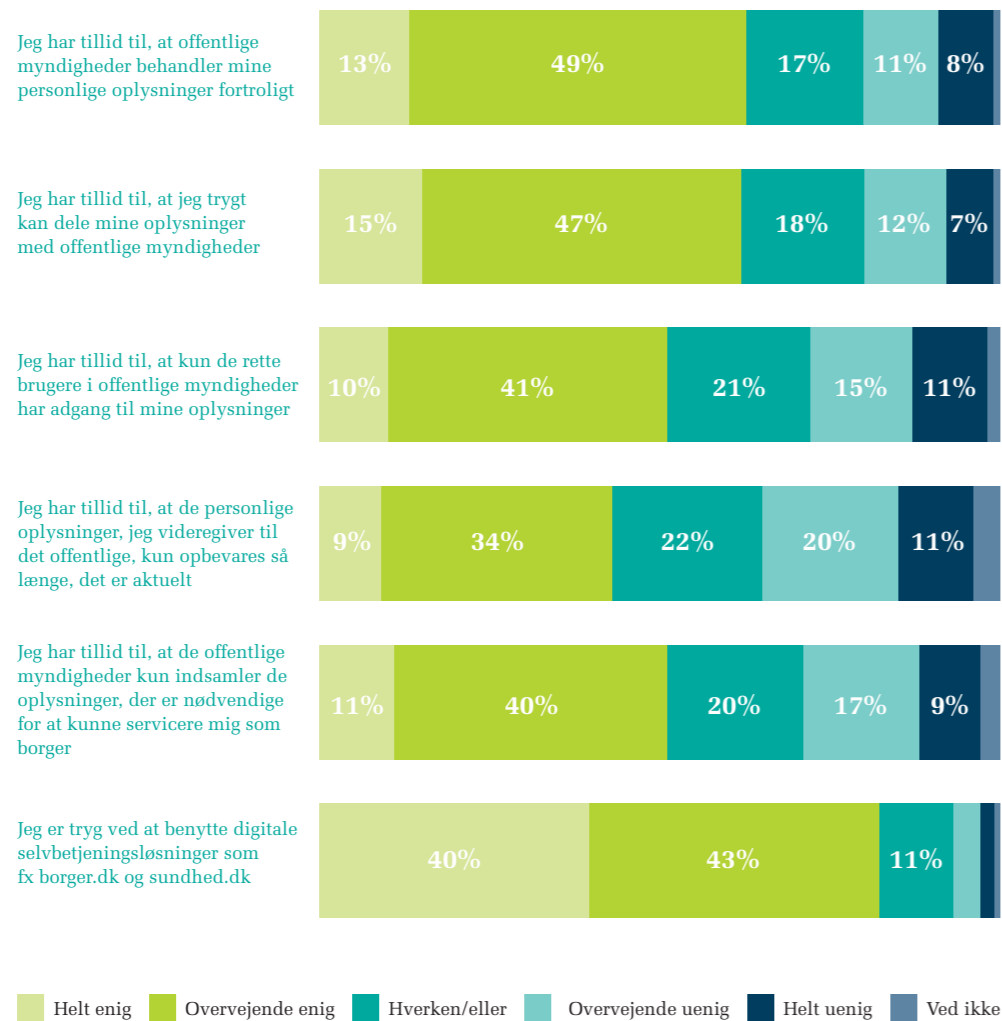
20% af befolkningen er uenige i udsagnet 'Jeg har tillid til, at offentlige myndigheder behandler mine personlige oplysninger fortroligt' (11% er overvejende uenig og 8% er helt uenig). Befolkningens tillid til private virksomheder er lavere. Her er 37% uenige i udsagnet 'Jeg har tillid til, at de private virksomheder, jeg er i kontakt med/handler med, behandler mine personlige oplysninger fortroligt' (26% overvejende uenig og 11% helt uenig).

19% af befolkningen er uenige i udsagnet 'Jeg har tillid til, at jeg trygt kan dele mine oplysninger med offentlige myndigheder' (12% er overvejende uenig og 7% er helt uenig). Igen er tilliden til de private virksomheder lavere. Her er 42% uenige i udsagnet 'Jeg har tillid til, at jeg trygt kan dele mine oplysninger med de private virksomheder, jeg er i kontakt med/handler med'.

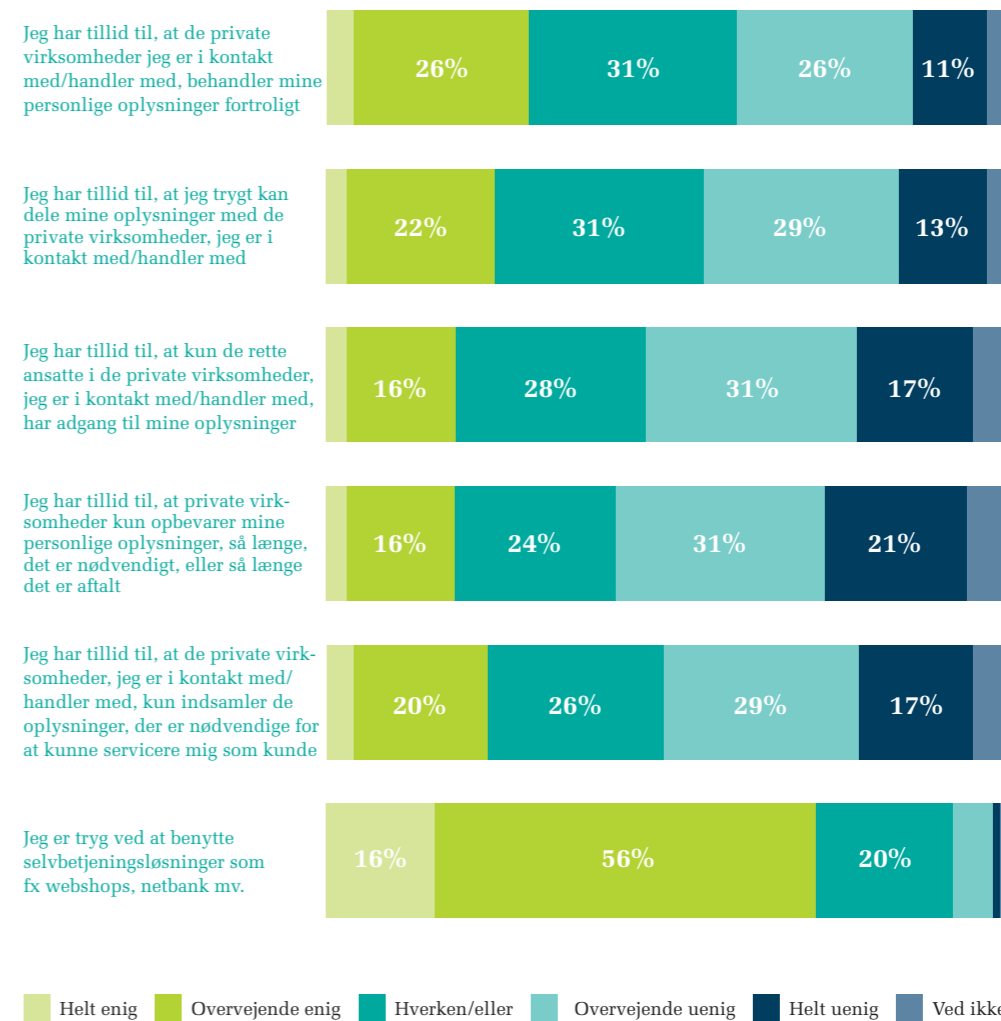
26% af befolkningen er uenige i udsagnet 'Jeg har tillid til, at de offentlige myndigheder kun indsamler de oplysninger, der er nødvendige for at kunne servicere mig som borger' (17% er overvejende uenig og 9% er helt uenig). Også her er tilliden til de private virksomheder lavere. Således er 46% uenige i udsagnet 'Jeg har tillid til, at de private virksomheder, jeg er i kontakt med/handler med, kun indsamler de oplysninger, der er nødvendige for at kunne servicere mig som kunde' (29% er overvejende uenig og 17% er helt uenig).

Færre end hver femte dansker (19%) har tillid til, at private virksomheder kun opbevarer personlige oplysninger så længe, det er nødvendigt, eller så længe det er aftalt.

Figur 5: Tillid til offentlige myndigheders håndtering af personlige data

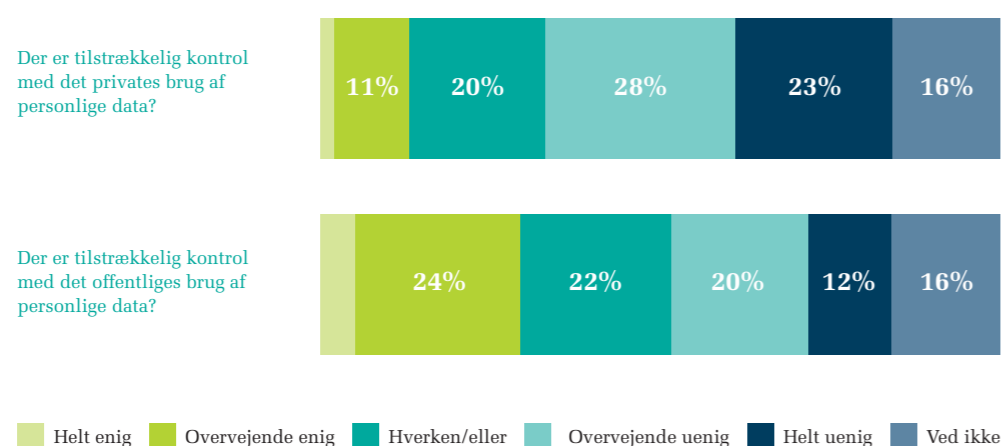
Figur 6: Tillid til private virksomheders håndtering af personlige data

Skal der være mere kontrol?

Befolkningen er delt, hvad angår spørgsmålet om øget kontrol med det offentlige brug af personlige data. 32% er uenige i, at der er tilstrækkelig kontrol med det offentlige brug af personlige data (overvejende uenig 20% og helt uenig 12%). 29% er enige i, at der er tilstrækkelig kontrol (overvejende enig 24% og helt enig 5%). 20% svarer neutralt, mens en høj andel, 16%, svarer ved ikke. Andelen, der ønsker mere kontrol, er noget højere, hvad angår private virksomheder. Her er det 51%, der er uenige i, at der er tilstrækkelig kontrol med det privates brug af personlige data (overvejende uenig 28% og helt uenig 23%). Der er dog også en stor andel, der forholder sig neutralt (22%) og en ret stor gruppe, der svarer ved ikke (16%). Se figur 7.

Figur 7: Kontrol med det offentlige og privates brug af personlige data

Ganske få har bedt om at få deres data udleveret

En relativt lille del af befolkningen har prøvet at få oplyst, hvilke oplysninger en offentlig myndighed har om dem (10%). Endnu færre, 7%, har fået oplyst, hvilke oplysninger en privat virksomhed har om dem. Se tabel 2.

Tabel 2: Har du prøvet at få oplyst, hvilke oplysninger en offentlig myndighed eller privat virksomhed har registreret om dig?

	Antal	Procent
Ja, offentlig myndighed	197	10
Ja, privat virksomhed	134	7
Nej	1721	85
Ved ikke	35	2
Total	2086	104

*Tabellen summer til mere end 100 %, da respondenterne har kunnet sætte flere markeringer

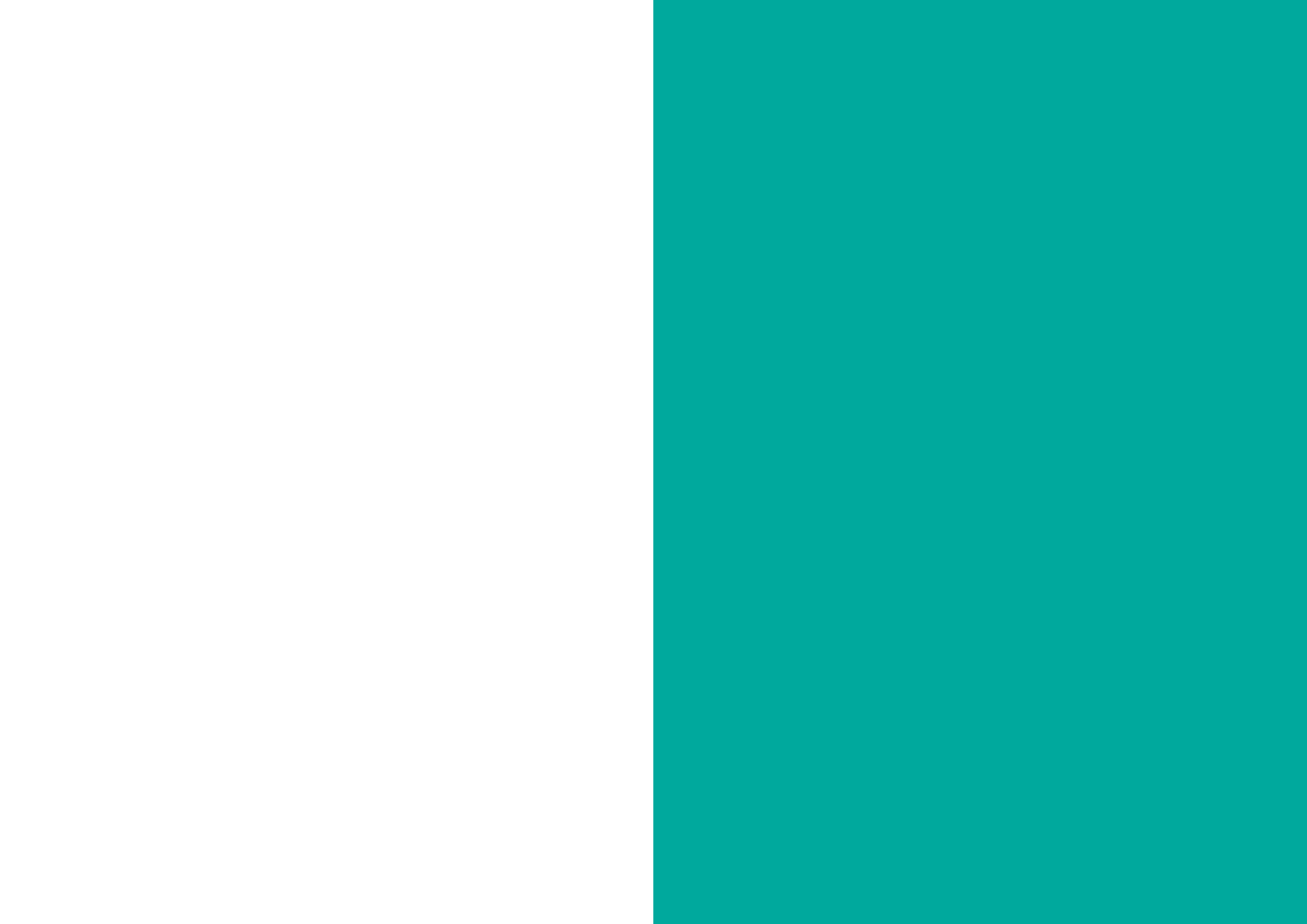
Metode

Analysen er baseret på en spørgeskemaundersøgelse gennemført af Megafon. Undersøgelsens population er personer i alderen 18+ år. Undersøgelsen er gennemført som en internetbaseret undersøgelse, hvor respondenterne er inviteret til at deltage via e-mail. Undersøgelsen er gennemført i perioden 17. december 2019 til 19. december 2019.

Spørgeskemaet er udarbejdet af Djøf med sparring fra Megafon. Spørgsmålene vedrørende tillid er udarbejdet med inspiration fra PWC's tillidsbarometer: (pwc.dk/da/publikationer/2019/09/tillidsbarometeret.html/)

Der er inviteret 5040 personer til undersøgelsen, og heraf har 2016 personer gennemført undersøgelsen, hvilket giver en svarprocent på 40.

Analyseudvalget er vægtet for at gøre materialet så repræsentativt som muligt i forhold til den samlede population. Materialet er blevet vægtet efter køn, alder, område og parti i forhold til den aktuelle fordeling af Danmarks befolkning.

Djøf
Gothersgade 133
1123 København K
Telefon: 3395 9700
djof.dk

